

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de eğitim sisteminin uzun yıllardır karşı karşıya olduğu ciddi yapısal sorunların, bakan değişikliklerine, büyük reformlar şeklinde sunulan vizyon belgelerine rağmen 2019-2020 eğitim öğretim yılında da devam ettiği görülmektedir. Sınav sistemindeki değişiklikler, eğitimin özelleştirilmesi, ikili eğitim, taşınmalı eğitim, dini dernek ve vakıflarla imzalanan protokoller, kalabalık sınıflar, okullarda fiziki altyapı yetersizliği, uluslararası sınavlardaki başarısızlıklar, mülakata dayalı sözleşmeli öğretmenlik uygulaması, ataması yapılmayan öğretmenler gibi sorunlar katlanarak devam etmektedir. Eğitim sistemindeki eksiklerin, sürekli değişen eğitim politikalarının öğrenciler üzerindeki etkilerinin tespiti ile eğitim sistemini daha işlevsel hale getirebilmek ve eğitim kalitesini yükseltebilmek amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmasını, Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini ve bilgilerinizi arz ederim.

Mehmet Ruştü TİRYAKİ

Batman Milletvekili

GEREKÇE

2019 LGS verilerine bakıldığında okulların %56’sının İmam Hatip Liseleri ve Meslek Liselerinden oluştuğu görülmektedir. Geçtiğimiz eğitim öğretim yılı yerel yerleştirmelerde en çok tercih edilen okul türü Anadolu Liseleri olmasına rağmen Meslek Lisesi ve İmam Hatip Lisesi sayıları arttırılmaya devam edilmiştir. Yoğun olarak tercih edilmeleri sebebiyle Anadolu Lisesi kontenjanlarının dolduğu birçok ilde öğrenciler özel okullara yönelmeye mecbur bırakılmıştır. 2003 yılında özel okulların resmi okullara oranı yüzde 2 iken, iktidarın özel öğretimi teşvik politikalarının da yardımıyla bugün bu oran yüzde 25’e çıkmıştır. Diğer yandan okul sayısı belirgin bir şekilde artmış olmasına rağmen, örgün eğitimde okuyan İmam Hatip Lisesi öğrenci sayısı 10 bin 479 azalmıştır.

4+4+4 sisteminin getirilmesiyle çok sayıda köy okulu kapatılmış ve taşınalı eğitim uy oldukça yaygın hale gelmiştir. 2013-2014 eğitim öğretim yılında taşınan ilkokul ve ortaokul öğrenci sayısı 825 bin 90 iken, 2018-2019 eğitim öğretim yılında taşınan öğrenci sayısı 1 milyon 324 bin 960'a çıkmıştır. Eğitimlerine devam etmek için yerleşim yerlerine en yakın ilçelere giden öğrenciler, devlete ait yurt imkânı sağlanmadığı için Aladağ'da olduğu gibi cemaat ve tarikat yurtlarına mecbur kalmaktadır. Taşınalı eğitim sisteminde özellikle kız çocukları mağduriyet yaşamakta ve eğitimden kopmaktadırlar.

Bir Bakışta Eğitim Raporu'na göre, Türkiye'de öğrenci başına ilkokuldan yükseköğretime kadar 4 bin 652 dolar harcama yapılırken, OECD ülkeleri ortalaması 10 bin 520 dolardır. Türkiye'de eğitime yapılan harcama oranı OECD ortalamasının yarısından az olup, Türkiye OECD ülkeleri arasında Meksika'dan sonra eğitime en az harcamanın yapıldığı ülke olmayı sürdürmektedir. Ayrılan bütçenin bu durumuyla; derslik ve okul yetersizlikleri, öğretmeni olmayan okullar, okullardaki altyapı ve donanım eksiklikleri, birleştirilmiş sınıflarda eğitim, ikili ve taşınalı eğitim sorunları artarak devam etmektedir.

Ataması yapılmayan öğretmenler ve atama usulü eğitim sisteminin en önemli sorunlarından bir diğeridir. Sayıştay denetim raporunda yüz binlerce öğretmene ihtiyaç duyulduğu tespit edilmesine rağmen kayda değer bir ilerleme görülmemektedir. 15 Temmuz 2016 sonrasında tek bir kadrolu öğretmen ataması yapılmazken, Nisan 2019 itibariyle MEB bünyesinde görev yapan sözleşmeli öğretmen sayısı 83 bin 366, ücretli öğretmen sayısı ise 92 bindir. "Sözleşmeli/Ücretli personel" statüsünün Anayasa'nın 128. maddesine aykırı bir şekilde ana istihdam biçimi olarak uygulanması eğitimcilere güvencesizliği dayatırken öğretmen atamalarında mülakat sisteminde ısrar edilmesi de liyakatin terk edilerek kayırmacılık ve torpilin önünün açılmasına neden olmuştur.

Uluslararası sınav ve değerlendirme raporları sonuçlarından da anlaşılacağı üzere eğitim sistemi bu haliyle nitelikli bir eğitim politikasının yürütülmesine imkân vermemektedir. Dolayısıyla bütün bu sorunlar ile alınabilecek tedbirleri bir an evvel ve tek tek tespit etmek, eğitim sistemini daha işlevsel hale getirebilmek ve eğitim kalitesini yükseltebilmek için bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

7

0000558173

1	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	<i>Abdullah Koç</i>
2	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	<i>Filiz Kerestecioğlu</i>
3	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	<i>Necdet İpekyüz</i>
4	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	<i>Ayşe Acar Başaran</i>
5	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	<i>İmam Taşcier</i>
6	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	<i>Garo Paylan</i>
7	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	<i>Mahmut Toğrul</i>
8	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	<i>Murat Çepni</i>
9	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	<i>Ebru Günay</i>
10	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SİİRT	<i>Meral Daniş Beştaş</i>
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	<i>Ayşe Sürücü</i>
12	HABİP EKSİK	İĞDIR	<i>Habip Eksik</i>
13	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	<i>Hüseyin Kaçmaz</i>
14	AHMET ŞIK	İSTANBUL	<i>A. Şik</i>
15	PERO DUNDAR	MARDİN	<i>P. Dunder</i>
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	<i>Tuma Çelik</i>
17	RIDVAN TURAN	MERSİN	<i>Ridvan Turan</i>
18	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	<i>Şevin Çoşkun</i>
19	MENSUR IŞIK	MUŞ	<i>Mensur Işık</i>
20	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	<i>Serpil Kemalbay Pekgözegü</i>